

Liikuntalautakunta 23.01.2025 § 3

§ 3

Hyvinvointikertomus 2022-2025

Valmistelijat / lisätiedot:
Ikäheimonen Taru

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Liikuntajohtaja Merra Martti

Liikuntalautakunta merkitsee tiedoksi hyvinvointikertomuksen 2022-2025.

Käsittely

Käsiteltiin § 7 jälkeen.

Päätös

Liikuntalautakunta:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kuntalain (410/2015, 1 §) mukaan kunnan keskeisimpiä tehtäviä.

Terveystieteiden tutkimuskeskus (2010/ 1326, 12 §) mukaan asukkaiden hyvinvoinnin tilasta sekä hyvinvointia tukevista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain. Tämän lisäksi kerran valtuustokaudessa on valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus. Tehtävä on säilynyt kunnilla myös sote-uudistuksen jälkeen. Kuntien ja hyvinvointialueiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävät on määritelty laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021).

Hyvinvointikertomus 2022–2025 -julkaisu on lain edellyttämä laaja hyvinvointikertomus. Julkaisun alussa kuvataan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä Espoossa, sen näkyvyyttä Espoo-tarinassa ja hyvinvointijohtamisen rakenteita. Tämän jälkeen kuvataan tiivistetysti mm. valtuustokauden aikana tehtyjä toimenpiteitä, hyvinvointiin vaikuttavia taustatekijöitä ja keskeisiä nostoja eri ikäryhmien hyvinvoinnista. Lopussa ehdotetaan painopisteitä uuden valtuustokauden hyvinvointisuunnitelmatyön pohjaksi.

Tarkempaa tietoa espoolaisten hyvinvoinnin tilasta on koottu Toimintaympäristön tila -koosteeseen, joka on luettavissa kaupungin verkkosivuilla. Hyvinvointikertomus on siis tiivis kertomus hyvinvoinnin tilasta ja tehdyistä toimenpiteistä valtuustokaudella, jota toimintaympäristön tietopaketti täydentää.

Valtuustokauden aikana tehtävässä hyvinvointiraportoinnissa keskitytään erityisesti valtuustokaudelle asetettujen hyvinvointitavoitteiden ja -toimenpiteiden toteutumisen raportointiin.

Espoolaisten hyvinvoinnin tila

Espoolaisten hyvinvointi on useilla kansallisilla seurantaindikaattoreilla tarkasteltuna keskimääräistä parempi. Erityisesti työikäisten elintavoissa on tapahtunut myönteistä kehitystä usealla mittarilla mitattuna.

Osallisuuden kokemus on lisääntynyt lapsilla ja nuorilla. Espoon väestö on hyvin koulutettua ja vähän sairastavaa. Lukioikäisten tyttöjen uupuminen on viimeisen kouluterveyskyselyn mukaan taittunut. Ukrainan sodalla, hyvinvointialueiden perustamisella ja oman hallituksemme toimilla on kuitenkin ollut vaikutusta koettuun hyvinvointiin. Espoossa koettua hyvinvointia heikentävät ilmiöt ovat myös valtakunnallisia ilmiöitä: yksinäisyyden kokemus on lisääntynyt, työttömien määrä on noussut, väkivalta on lisääntynyt sekä sähkötupakan ja nuuskan käyttö lisääntynyt erityisesti nuorilla. Nämä ilmiöt heijastuvat myös mielen hyvinvointiin. Koetun hyvinvoinnin taustalla olevat keskeiset haasteet liittyvät nopeaan väestön sekä vieraskielisen väestön kasvuun, työllisyyteen, ikärakenteen vanhenemiseen ja asuinalueiden eriytymiskehitykseen.

Hyvinvointikertomuksen kokoaminen

Hyvinvointikertomuksen kokoamisesta vastaa toimialojen asiantuntijoista koostuva hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen asiantuntijaryhmä. Ikäryhmittäisten toimenpiteiden arvioinnin kokoamisesta vastaavat kolme poikkihallinnollista ikäryhmittäistä hyvinvointityön ohjausryhmää: lasten ja nuorten, työikäisten sekä ikääntyneiden hyvinvointityön ohjausryhmä. Hyvinvointityön kokonaisuuden johtamisesta vastaavat kaupungin johtoryhmä sekä kaupunkitasoinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmä.

Painopiste-ehdotukset valtuustokaudelle

Hyvinvointikertomuksesta on nostettu ehdotukset uudelle valtuustolle tulevan hyvinvointisuunnitelman mahdollisiksi painopisteiksi.

Ehdotetut painopisteet ovat:

1. Kohtaamisten ja ihmissuhteiden vahvistaminen (yksinäisyyden vähentäminen)
2. Turvallisuuden vahvistaminen (väkivallan väheneminen)
3. Mielen hyvinvoinnin vahvistaminen

Valtuustokauden lopulliset painopisteet muodostetaan vasta uuden Espoottarinan valmistuttua.

Hyvinvointikertomus tullaan kääntämään ruotsin kielelle kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Laaja hyvinvointikertomus 2022-2025

Oheismateriaali

Tiedoksi